

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2008-2009

13 november 2008

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR BUITENLANDS BELEID, EUROPESE AANGELEGENHEDEN,
INTERNATIONALE SAMENWERKING EN TOERISME

INHOUD

Interpellatie van de heer Gino De Craemer tot mevrouw Patricia Ceysens, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over de beslissing van de Vlaamse Regering om alsnog deel te nemen aan de werelddtentoonstelling van Shanghai in 2010
Interpellatie van de heer Luk Van Nieuwenhuysen tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media, Toerisme, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de structurele deelname van Vlaanderen aan de werelddtentoonstelling van Shanghai in 2010

Vraag om uitleg van de heer Eloi Glorieux tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media, Toerisme, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de aanwezigheid van Vlaanderen op de werelddtentoonstelling in Shanghai

1

Vraag om uitleg van de heer Bart Van Malderen tot mevrouw Patricia Ceysens, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over Flanders Investment and Trade (F.I.T.)

7

Vraag om uitleg van de heer Luk Van Nieuwenhuysen tot mevrouw Patricia Ceysens, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over de benoeming van de adjunct-directeur-generaal van het Agentschap voor Buitenlandse Handel

11

Voorzitter: de heer Karim Van Overmeire

Interpellatie van de heer Gino De Craemer tot mevrouw Patricia Ceysens, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over de beslissing van de Vlaamse Regering om alsnog deel te nemen aan de werelttentoonstelling van Shanghai in 2010

Interpellatie van de heer Luk Van Nieuwenhuysen tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media, Toerisme, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de structurele deelname van Vlaanderen aan de werelttentoonstelling van Shanghai in 2010

Vraag om uitleg van de heer Eloi Glorieux tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media, Toerisme, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de aanwezigheid van Vlaanderen op de werelttentoonstelling in Shanghai

De voorzitter: Het antwoord wordt gegeven door minister Ceysens.

De heer De Craemer heeft het woord.

De heer Gino De Craemer: Mevrouw de minister, mijnheer de voorzitter, geachte collega's, ondanks een negatieve evaluatie door de Vlaamse administratie en het ontbreken van enige financiële duidelijkheid, zal de Vlaamse Regering toch het Belgische paviljoen op de werelttentoonstelling mee financieren. Deze beslissing druist in tegen een eerder door de Vlaamse Regering genomen beslissing.

Op 7 september 2007 besloot de Vlaamse Regering immers nog om af te zien van een structurele deelname aan de werelttentoonstelling in Shanghai in 2010. Uit een rapport van de Vlaamse administratie bleken de investeringen niet in verhouding tot de baten van een deelname. Bovendien waren de voorgaande ervaringen met Belgische paviljoenen op zijn minst negatief. De zichtbaarheid van de deelstaten was onvoldoende, het overleg liep voor geen meter en de financiële verdeling tussen de deelstaten onderling en ten opzichte van de federale staat was totaal onduidelijk.

Midden mei 2008 verklaarde minister Ceysens nog dat steden, bedrijven en agentschappen desondanks wel nog

op ad-hocbasis konden deelnemen. Vandaag wordt het Vlaams Agentschap Internationaal Ondernemen (F.I.T. – Flanders Investment & Trade) belast met de coördinatie van de Vlaamse deelname. Hoewel er een jaar geleden werd afgezien van elke structurele bijdrage, legt de Vlaamse Regering vandaag 2,2 miljoen euro op tafel.

Het is inderdaad belangrijk dat Vlaanderen aanwezig is in China. De vraag van de Vlaamse bedrijven om de zichtbaarheid ter plaatse te verhogen, is dan ook zeer begrijpelijk.

Vlaanderen zou dus eerst geen structurele bijdrage leveren, maar legt vandaag 2,2 miljoen euro op tafel. Mevrouw de minister, hoe verklaart u de ommekeer in het beleid? Hoe is de verhouding tussen de deelstaten en de federale overheid inzake financiering en return? Welke garanties heeft Vlaanderen inzake zichtbaarheid en rendabiliteit?

De voorzitter: De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen: Mevrouw de minister, mijnheer de voorzitter, geachte collega's, ik vind dit een bizar verhaal, waaruit alleen maar kan worden afgeleid dat de Vlaamse Regering zich, alvast in dit dossier, onstandvastig heeft getoond.

Op 7 september 2007 besliste diezelfde Vlaamse Regering namelijk om niet in te gaan op de vraag structureel aan de werelttentoonstelling in Shanghai deel te nemen. Dat was geen nattevingerwerk, maar het gevolg van een rapport van de Vlaamse administratie, waarin argumenten werden opgesomd om niet binnen het kader van het Belgisch paviljoen deel te nemen. De geraamde investeringen zouden niet in verhouding staan tot de baten. Deelname was weggegooid geld, de investering te hoog voor een onzeker resultaat. Voor het Vlaams Agentschap Internationaal Ondernemen was het aan Vlaanderen zelf om de nodige investeringen te doen. De minister-president gaf zelf aan dat er veel betere manieren zijn om een land of een regio te promoten dan in een hoekje van het Belgische paviljoen te gaan staan op zo iets ouderwets als een werelttentoonstelling. En dit zijn dus niet mijn woorden.

Aanvankelijk werd de mogelijkheid opengelaten om tot ad-hocparticipaties te komen, onder meer van bedrijven en agentschappen. Er is wat onduidelijkheid of nadien zelfs die mogelijkheid is verdwenen of niet. Ze is hoe dan ook later terug opgedoken.

Uiteindelijk werd door het kernkabinet van 12 maart 2008 beslist "gebruik te maken van de mogelijkheid

voor het bedrijfsleven om aanwezig te zijn op de werelddtentoonstelling”. Dat hebt u op 13 mei in deze commissie bevestigd. De raad van bestuur van het Vlaams Agentschap Internationaal Ondernemen gaf op 17 april een principiële akkoord. Tijdens diezelfde commissiezitting van 13 mei bevestigde u, en ik citeer: “Cruciaal is dat de Vlaamse Regering van een structurele deelname heeft afgezien”.

Zowel de minister-president als uzelf komen blijkbaar op hun respectieve uitspraken terug.

Ik had graag vernomen op basis van welke elementen dat is gebeurd.

Waarom is het nu blijkbaar toch interessant om aanwezig te zijn op zoiets ouderwets als een werelddtentoonstelling? Is dat omwille van het aandringen van de Vlaams-Chinese Kamer van Koophandel en meer bepaald van de voorzitter, baron Buysse? Was er nog druk van elders, bijvoorbeeld vanuit Chinese hoek?

Waarop stoelt de uitspraak dat de opbrengst een stuk groter zal zijn dan de investering? Ik verwijs naar De Standaard van 25 oktober. Die investering zou op 2,2 miljoen euro begroot zijn. Hoe komt het dat er aanvankelijk sprake was van een prijskaartje tussen 2,2 miljoen en 4 miljoen euro? Blijkbaar opteert men voor het minimumbedrag. Dan rijst toch de vraag over de zichtbaarheid. Naar verluidt zouden er waarborgen zijn dat Vlaanderen voldoende zichtbaarheid krijgt op de werelddtentoonstelling. Waaruit bestaan die waarborgen? Staan die op papier? Hoe zal die zichtbaarheid in de hand worden gewerkt?

Ik denk dat de vraag niet onbelangrijk is, aangezien de ervaringen in het verleden niet altijd positief waren. Ik had mijn interpellatie aan de minister-president gericht, maar ik neem aan dat u een antwoord geeft voor de hele Vlaamse Regering.

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Mevrouw de minister, mijnheer de voorzitter, geachte collega's, we moeten inderdaad vaststellen dat de Vlaamse Regering in dit dossier niet het mooiste parcours heeft gereden en af en toe een scherpe bocht heeft moeten nemen. Ik denk dat we moeten bekijken wat op termijn de beste oplossing is en de beste investering voor de Vlaamse economie.

Er was de evaluatie van de voorbije werelddtentoonstellingen in Hannover en in Aichi, Japan. Men vroeg zich af of de investering van Vlaanderen zinvol was in het Belgisch paviljoen. Was de Vlaamse regio voldoende herkenbaar, was de Vlaamse economische sterkte zichtbaar, waren de troeven van Vlaanderen duidelijk? Het

overleg en de afspraken tussen Vlaanderen en het federale niveau liepen niet naar behoren. Vanuit die slechte ervaringen zijn we tot die standpunten gekomen.

Het is natuurlijk ook zo dat we niet onder stoelen of banken kunnen steken dat op dit ogenblik China het belangrijkste of toch een van de vier belangrijkste groeilanden is. We moeten er zelf ook voor zorgen dat we niet tussen twee stoelen vallen. We pleiten er immers voor dat de Vlaamse Regering een Chinastrategie moet ontwikkelen en dat F.I.T. extra mensen moet inzetten om de export naar die BRIC-landen te stimuleren en omgekeerd. Als we consequent zijn, dan moeten we op basis van juiste afspraken met de federale regering, ook in deze kwestie investeringen durven doen.

Ook ex-minister Bourgeois – ik heb de indruk dat hij nogal snel vergeten is – heeft inspanningen geleverd om de betrekkingen tussen Vlaanderen en China op punt te stellen. Hij was een ijverige pleitbezorger voor een versterking van de relaties tussen China en Vlaanderen.

Het is ook zo dat het thema van de werelddtentoonstelling correspondeert met de speerpunten die het innovatie-atelier van ViA (Vlaanderen in Actie) de vorige weken heeft gelanceerd: better life, better city, clean technology. Op deze problematiek probeert Vlaanderen toch in te zetten.

De werelddtentoonstelling is een gelegenheid om op het wereldplatform aanwezig te zijn. We kunnen het betreuren, maar het is nog altijd zo dat op de werelddtentoonstelling, regio's, ook constitutionele regio's, niet officieel kunnen deelnemen. We moeten dus nog altijd via het vehikel van de federale overheid gaan.

Als we dit alles in overweging nemen, is het misschien toch wel de juiste beslissing om daar als Vlaamse regio aanwezig te zijn. Het parcours was absoluut niet het mooiste dat de Vlaamse Regering de voorbije jaren heeft gereden. Maar nu komt het erop aan de Vlaamse aanwezigheid op een goede manier uit te bouwen. Dat is belangrijk.

Hoe kunt u garanderen dat de Vlaamse herkenbaarheid en aanwezigheid in het Belgisch paviljoen op een goede manier is georganiseerd, zodat we de slechte ervaringen van de voorbije werelddtentoonstellingen kunnen vergeten? Dit is toch wel een pijnpunt, dat niet alleen door commissie is erkend, maar ook door de Vlaamse Regering. Het moet absoluut vermeden worden. Ik hoop dat u keiharde garanties hebt van het Belgisch organisatiecomité of van het overleg met de federale regering, zodat onze aanwezigheid goed, duidelijk en herkenbaar is.

De voorzitter: Minister Ceysens heeft het woord.

Minister Patricia Ceysens: Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, vanwaar de ommekeer?

De beslissing van de Vlaamse Regering van 7 september 2007 – op een moment dat ik er zelf geen deel van uitmaakte – was gebaseerd op een door een ambtelijke werkgroep voorbereide analyse, die op basis van de toen gekende elementen een aantal aspecten afwoog. De federale aanpak, de federale budgettaire voorstellen alsook de standpunten van de andere gemeenschappen en gewesten deden de balans overhellen naar het negatieve advies, dat de Vlaamse Regering volgde.

Sinds de heer Leo Delcroix in juli 2008 werd aangesteld als adjunct-commissaris-generaal voor de werelddtentoonstelling in Shanghai, kwam het hele proces in een stroomversnelling terecht. Het signaal van niet-deelname dat de Vlaamse Regering uitstuurde, heeft ertoe geleid dat het Commissariaat-Generaal nu wel ten volle de betrokkenheid van de gemeenschappen en de gewesten erkent en opzoekt. Bovendien zijn de onduidelijkheden met betrekking tot het concept en de financiering nu weggewerkt.

De ambtelijke werkgroep heeft zich opnieuw over de deelname gebogen en deze nieuwe elementen indachtig werd beslist om een positief advies te geven, natuurlijk tegen een aantal specifieke en duidelijke voorwaarden waarover ook de beide vraagstellers bezorgd zijn – terecht trouwens.

Daarom werden garanties voor zichtbaarheid, gegarandeerde inbreng, betrokkenheid en opvolging opgenomen in een samenwerkingsprotocol tussen de federale overheid en de gefedereerde entiteiten. De belangrijkste thema's van dit protocol zijn de volgende. Het moet gaan om een globaal concept waarbij de diversiteit van onze federale staat met haar gemeenschappen en gewesten ten volle tot uiting komt. Ruimte en tijd worden ter beschikking gesteld, rekening houdend met de financiële engagementen en de harmonie van het concept. Duurzaamheid staat centraal in zijn economische, sociale, technologische en cultureel-artistieke dimensies. Een begeleidingscomité, bestaande uit vertegenwoordigers van de deelnemende partijen, adviseert het Commissariaat en wordt betrokken bij de belangrijke beslissingen. Voldoende visibiliteit en herkenbaarheid voor de invulling van het Vlaamse onderdeel betekent dat bij een inbreng van 2,2 miljoen euro – ongeveer 20 percent van de middelen die de betrokken overheden inbrengen – ook 20 percent van de ruimte in het paviljoen voor Vlaanderen beschikbaar moet zijn. Vlaanderen moet ook kunnen rekenen op een vijf- tot zestal seminars die het vrij kan invullen.

Vlaanderen zal dankzij de vertegenwoordiging in het begeleidingscomité actief betrokken worden en een eigen stem krijgen in het volledige besluitvormingsproces rond de werelddtentoonstelling. Ook het aspect

duurzaamheid zal in alle onderdelen van het project tot zijn recht komen. Meer nog, alle onderdelen moeten een Vlaamse duurzaamheidstest kunnen doorstaan. Ook dit werd in het protocol vastgelegd.

Bovenop al die nieuwe aspecten en elementen inzake financiering en visibiliteit en de waarborgen hierover, vond de werkgroep nog een aantal redenen om volwaardig deel te nemen aan deze werelddtentoonstelling. Ik som ze hier even op.

Het thema van de tentoonstelling “Better City, Better Life” is gesneden op maat van de gemeenschaps- en gewestbevoegdheden van Vlaanderen.

De thematische invulling – duurzaamheid – van het Belgische paviljoen, waarover consensus bestaat tussen de federale overheid en de gefedereerde entiteiten, is een belangrijke beleidsprioriteit van de Vlaamse Regering.

Zowel op historisch, economisch, wetenschappelijk, technologisch als cultureel vlak heeft Vlaanderen enorme troeven uit te spelen binnen het thema van de werelddtentoonstelling, waarvan ik er al enkele heb opgesomd.

De federale overheid en de andere gefedereerde entiteiten hebben hun principiële deelname al toegezegd. Niet deelnemen als ‘politieke entiteit Vlaanderen’ aan de werelddtentoonstelling zou Vlaanderen niet alleen binnen België isoleren, maar ook wereldwijd, aangezien al 221 landen en 37 internationale organisaties hun deelname hebben toegezegd, wat beduidend meer is dan de voorbije jaren. Een dergelijk negatief signaal vanuit Vlaanderen richting China zou niet onopgemerkt blijven.

Wie waar ook ter wereld over een internetverbinding beschikt, zal via een 3D-technologie de hele werelddtentoonstelling kunnen bezoeken, waardoor de exposure niet beperkt blijft tot de verwachte 80 miljoen bezoekers in Sjanghai.

Het belang van China als partnerland voor Vlaanderen kan ook onmogelijk overschat worden.

België bekleedt daarenboven in 2010 het EU-voorzitterschap, wat het Belgische paviljoen een extra Europese uitstraling zal geven. In 2009 vindt Europalia China plaats in ons land. In 2010 vindt bovendien ook nog een prinselijke missie naar China plaats.

Ik herhaal nogmaals dat via het begeleidingcomité en het samenwerkingsprotocol een volwaardige participatie en visibiliteit van Vlaanderen binnen het Belgische paviljoen gegarandeerd worden.

Wat de verhouding tussen de deelstaten en de federale overheid inzake financiering betreft, heeft Vlaanderen

2,2 miljoen euro toegezegd. Wallonië trekt hetzelfde bedrag uit als Vlaanderen. Het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest investeert 650.000 euro en de Duitstalige Gemeenschap 34.650 euro. In totaal dragen de gewesten en gemeenschappen 5,1 miljoen euro bij. De federale overheid trekt 5,5 miljoen euro uit.

Vlaanderen zal, pro rata van de globale bijdrage van alle overheden, aan een gedeelte van het paviljoen een volledige eigen Vlaamse invulling kunnen geven. F.I.T. is hier momenteel mee belast en streeft naar een maximale zichtbaarheid.

Duurzaamheid en ethiek – en ik verwijs hier graag naar de derde strategische organisatiedoelstelling van F.I.T. –, zijn thema's waarmee het agentschap rekening zal houden tijdens deze taak. Bovendien zal de Vlaamse Regering erop toezien dat de bedrijven die betrokken zijn bij de bouw van het Belgische paviljoen de internationale normen inzake arbeidsrechten zullen respecteren.

In maart dit jaar heb ik al een antwoord gegeven op de vragen over de ethische dimensie van onze aanwezigheid op de wereldtentoonstelling in 2010. Ik heb gezegd dat ik open sta voor suggesties om die componenten, die onontbeerlijk zijn voor onze duurzame ontwikkeling, op een of andere manier te thematiseren in de Vlaamse aanwezigheid. Deze suggesties worden overgemaakt aan F.I.T. dat met de operationalisering belast is.

Wat de mensenrechten betreft, heb ik al gesteld dat de talrijke aanwezigheid van landen en internationale organisaties, waaronder vele zich precies op de mensenrechten toelagen, wijst op het feit dat een aanwezigheidsstrategie op het vlak van mensenrechten te verkiezen valt boven wegblijven.

De Vlaamse Regering heeft intussen ook een werkgroep belast met het voorbereiden van maatregelen ter uitvoering van de resolutie betreffende de mensenrechten in China, die in juli, naar aanleiding van Olympische Spelen, is aangenomen door het Vlaams Parlement. Het Departement internationaal Vlaanderen zal deze werkgroep voorzitten. Omdat enkele thema's die in dit voorstel worden aangesneden niet alleen een weerslag hebben op de Olympische Spelen, maar veeleer van permanente aard zijn, zal de oprichting van deze werkgroep absoluut ten goede komen van de ethische dimensie van de wereldtentoonstelling in 2010.

Het rendement dat we van deze wereldtentoonstelling verwachten, zal zich op middellange termijn manifesteren en zal zich onder andere vertalen in een versterking van de Vlaamse export naar China en een uitbreiding van de Chinese investeringen in Vlaanderen, met een positieve impact op de werkgelegenheid in Vlaanderen. In eerste instantie echter zal een deelname van Vlaanderen de relaties tussen Vlaanderen en China ten goede

komen, zoals ik uitvoerig heb toegelicht in het begin van mijn antwoord.

Tot slot wil ik nog even de setting van het gebeuren samenvatten. De wereldtentoonstelling van 2010 in Shanghai heeft voor de Chinese overheid immers een nog grotere betekenis dan de Olympische Spelen van 2008. Het wordt de grootste wereldtentoonstelling uit de geschiedenis, zowel wat het aantal deelnemende landen en organisaties, als wat het aantal bezoekers betreft.

De expo vindt plaats in Shanghai, de tweede belangrijkste stad van het land en het zakencentrum bij uitstek. Voor de promotie van export van en investeringen in Vlaanderen is Shanghai de belangrijkste locatie in China. China is sterk op weg om een van de grootste politieke en economische mogendheden ter wereld te worden. In China zijn politiek en economie sterk verweven. De rol van de overheid in de economie blijft zeer belangrijk. Voor de Chinese overheid is het perfect aanvaardbaar politieke doelen te verwezenlijken en/of te beïnvloeden via economische druk.

De autoriteiten in Shanghai hebben tegenover de Belgische en de Vlaamse vertegenwoordiging in Shanghai op regelmatige basis hun ongenoegen geuit over de beslissing van de Vlaamse overheid in 2007 om niet deel te nemen op het niveau van de regering. Dit alles maakt de kans op eventuele negatieve economische gevolgen van een niet-deelname aan de wereldtentoonstelling reëel.

Vlaanderen trekt een vrij groot aandeel van de Chinese buitenlandse investeringen in Europa naar zich toe. Op dit moment bevinden enkele belangrijke dossiers zich in een beslissende fase. Het betreft de inplanting van grote Chinese bedrijven in Vlaanderen. De rol van de Chinese overheid in deze bedrijven is nog steeds zeer groot. De Chinese overheid geeft nog steeds haar zegen over het al dan niet investeren in het buitenland van Chinese bedrijven. Een niet-deelname van Vlaanderen aan Expo 2010 kan deze investeringsdossiers negatief beïnvloeden.

De grootste Vlaamse bedrijven zijn strategisch aanwezig in China. In de meeste gevallen heeft deze aanwezigheid geleid tot een grotere verankering van het moederbedrijf in Vlaanderen. Goede relaties met lokale overheden zijn voor deze bedrijven van vitaal belang, zowel op administratief vlak als bij het handhaven van de afzetmarkt. Een afwezigheid van Vlaanderen op Expo 2010 kan de relaties tussen Vlaamse bedrijven en de Chinese overheid negatief beïnvloeden.

De Vlaamse overheid speelt in op het groeiende economische belang van de BRIC-landen. De volgende jaren zullen extra middelen ter beschikking gesteld

worden om de export naar onder andere China te bevorderen. In dat opzicht moet worden vermeden dat over Vlaanderen negatief bericht wordt in China. Chinese bedrijven zullen dan immers snel geneigd zijn hun producten elders te gaan zoeken.

Kortom, ook de export naar China kan negatief beïnvloed worden door een niet-deelname van Vlaanderen aan Expo 2010. Er bestaat een belangrijk samenwerkingsakkoord tussen Shanghai en Antwerpen. Dit akkoord was een van de eerste dergelijke akkoorden dat Shanghai sloot met steden in het buitenland. Beide steden hebben belangrijke havens. Shanghai hecht dan ook een groot belang aan haar contacten met Antwerpen.

Vlaanderen profileert zich ook steeds meer in China. F.I.T. en Toerisme Vlaanderen zijn sterk aanwezig in het land. Tal van Vlaamse universiteiten, havens, provincies, steden en gemeenten hebben samenwerkingsprojecten en vriendschapsbanden met Shanghai en China. Alle Chinese provincies en regio's zullen op de expo aanwezig zijn. Een niet-deelname door Vlaanderen zou dus heel wat opbouwend werk uit het verleden tenietdoen.

De voorzitter: De heer De Craemer heeft het woord.

De heer Gino De Craemer: Ik voel me genoodzaakt om te beginnen met een opmerking die in feite niets met deze kwestie te maken heeft. Er zijn echter andere collega's die zich eveneens geroepen voelen om opmerkingen te maken die niets met de zaak te maken hebben, maar die blijkbaar de ziekte van hun collega, le grand monsieur Van Rompuy, hebben overgenomen, namelijk het uitwerken van hun frustraties op ex-minister Bourgeois.

Mijnheer Van den Heuvel, een en ander heeft niets met de zaak te maken. Gelukkig heeft de heer Bourgeois indertijd initiatieven genomen om de betrekkingen tussen China en Vlaanderen te optimaliseren en verder uit te bouwen. Dat heeft echter niets te maken met deze zaak. Als u zich geroepen voelt om dit er wel bij te betrekken, dan is dat uiteraard uw zaak. Het is tekenend voor sommige leden van uw fractie.

Mevrouw de minister, ik dank u voor het antwoord. Voor alle duidelijkheid, het gaat hier inderdaad niet over het al dan niet zichtbaar zijn van Vlaanderen in China. Uiteraard zien wij de noodzaak daarvan in. Uiteraard zijn er economische belangen en investeringen van Vlaanderen in China en omgekeerd. U verwijst naar het akkoord tussen Shanghai en Antwerpen. Dergelijke akkoorden moeten verder gestimuleerd worden. Mijn vraag is echter of dat nu net op deze wijze moet gebeuren.

Minister Patricia Ceysens: Ja.

De heer Gino De Craemer: Ik heb daar een andere visie over. Er was een negatieve evaluatie van de

Vlaamse administratie. Er is of was geen financiële duidelijkheid. Er is of was ook geen zicht op de baten, en er zijn geen garanties op de zichtbaarheid van Vlaanderen in deze context. Ik vind die ommezwaai in de beslissing dan ook vreemd. Dat kan gebeurd zijn onder druk van China maar misschien ook wel onder druk van de federale regering. Ik heb er geen begrip voor als het budgettaire plaatje van het federale niveau moet worden aangevuld op kosten van de gewesten. Ik verwijs ook naar andere dossiers waar dat tegenwoordig het geval is. Daar heb ik totaal geen begrip voor.

De zichtbaarheid van de gewesten bedraagt nog geen 50 percent van de totale zichtbaarheid. Ik heb daar ernstige vragen bij. Ik vind dat de zichtbaarheid gelinkt moet worden aan het budget. De zichtbaarheid van de gewesten is dus te laag. Ik heb trouwens geen enkele garantie gehoord, noch inzake rendabiliteit noch inzake return.

Ik erken dat de samenwerking met China belangrijk is, maar dan niet via deze expo, waar de Vlaamse aanwezigheid alleen vereist is om het federale plaatje te redden.

Minister Patricia Ceysens: Wat wilt u nu eigenlijk bewijzen?

De heer Gino De Craemer: Mevrouw de minister, de situatie is niet veranderd. Wat u nu zegt, wist u ook al in juni en in mei, toen u net het omgekeerde verklaarde. In een paar maanden tijd hebt u blijkbaar het licht gezien en is de situatie compleet veranderd. Ik heb mijn bedenkingen bij de manier waarop dit dossier is aangepakt.

De voorzitter: De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk van Nieuwenhuysen: Mevrouw de minister, u hebt een eerlijke poging ondernomen om een overtuigend pleidooi te houden om te verklaren hoe de beslissing die begin dit jaar werd genomen, ongedaan werd gemaakt. Ik blijf het echter eigenaardig vinden dat wat in 2007 en tijdens de eerste helft van dit jaar nog negatief werd geadviseerd, nu plots positief wordt. U hebt een aantal elementen naar voren gebracht, maar ik heb daar niets nieuws in gehoord.

Minister Patricia Ceysens: Een nieuwe commissaris, een zicht op budget, samenwerkingsovereenkomsten, ...

De heer Luk van Nieuwenhuysen: Dat zijn zaken die men in 2007 en begin 2008 had kunnen bedingen.

Minister Patricia Ceysens: Die zaken wisten we toen niet.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen: Daarover had men toch al een en ander kunnen bedingen, had men willen

deelnemen. Trouwens, dit is niet het eerste samenwerkingsprotocol waarin de zichtbaarheid van de gewesten wordt gewaarborgd. Die garanties hebben we bij eerdere gelegenheden ook al gehoord, en dat is telkens erg tegengevallen. Bij vorige wereldtentoonstellingen was de zichtbaarheid van Vlaanderen zo goed als nul.

Dit lijkt veeleer op een reddingsoperatie voor een door het federale niveau toegezegde deelname. Als dat allemaal zo belangrijk is als u zegt, en u hebt belangrijke elementen aangehaald, dan had u moeten gaan voor een eigen paviljoen.

Minister Patricia Ceysens: Dat gaat niet.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen: Als dat niet gaat, dan moeten we niet gaan.

Minister Patricia Ceysens: Toch wel.

De voorzitter: De heer Glorieux heeft het woord.

De heer Eloi Glorieux: Mijn excuses omdat ik te laat was voor de aanvang van deze vergadering. Ik zal mijn geplande vraag dan ook niet meer volledig stellen. Ik heb gelukkig wel het antwoord van de minister kunnen meepikken. Ik heb de indruk dat zij in elk geval een poging gedaan heeft om op mijn vragen te antwoorden.

Ik pleit, net zoals dat het geval was bij de Olympische Spelen, zeker niet voor het wegblijven van de wereldtentoonstelling, maar wel om gebruik te maken van de gelegenheid die de expo biedt om het gebrek aan mensenrechten en sociale rechten in China aan de kaak te stellen. De minister zegt dat een werkgroep er op dit ogenblik aan werkt om bepalingen uit de resolutie die in juli in het parlement werd goedgekeurd mee te nemen. Dat vind ik zeer goed.

Die resolutie van 9 juli jongstleden had als aanleiding de Olympische Spelen. In welke mate is naar aanleiding van de Olympische Spelen al uitvoering gegeven aan de bepalingen van de resolutie?

Verder hebt u in uw betoog de economische belangen en de opportuniteiten op handelsvlak beklemtoond. Die zijn er inderdaad en we moeten er op een constructieve manier mee omgaan, maar we mogen de ethische principes daar niet ondergeschikt aan maken. Daarom blijf ik ervoor pleiten om van onze stand op de wereldtentoonstelling gebruik te maken om bijvoorbeeld ons sociaal overlegmodel te promoten. Op die manier kunnen we duidelijk maken dat als China westerse bedrijven wil lokken, de arbeidsvoorwaarden anders zullen moeten zijn dan nu doorgaans het geval is in dat land. Gelukkig hebben enkele Vlaamse bedrijven hun eigen codes. Ik ben ervan overtuigd dat zij daaraan zouden willen meewerken. Daarom pleit ik ervoor te onderzoeken of de

Vlaamse stand op de expo toch deels rond dit thema kan worden opgebouwd.

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Het traject dat gevolgd is om tot deze beslissing te komen, valt niet aan te bevelen voor andere dossiers, maar de eerlijkheid gebiedt om de beste oplossing te zoeken voor de Vlaamse economie. Regio's kunnen nu eenmaal niet apart deelnemen aan de wereldtentoonstelling. Als wij daar als Vlaamse economie aanwezig willen zijn, moeten we via het federale vehikel gaan. De Vlaamse aanwezigheid moet dan wel duidelijk opvallen en zeker in verhouding staan tot de investering die de Vlaamse Gemeenschap doet. Ik denk dat dat nu toch een beetje is opgeklaard. We zullen die kwestie vanuit dit parlement op de voet blijven volgen.

Er zijn belangrijke elementen, zoals het thema van de wereldtentoonstelling dat bijna naadloos aansluit bij de speerpunten van ons innovatiebeleid. Het is goed dat we daar aanwezig zijn. Het komt er nu op aan zichtbaar aanwezig te zijn. Afwezigheid is geen alternatief. Daarvan zou in de eerste plaats de innovatieve industrie in Vlaanderen het slachtoffer zijn.

De heer Gino De Craemer: Ik ga akkoord met de economische factoren en als het inderdaad niet anders kan, moet die Belgische koepel er zijn. Maar spendeer uw zichtbaarheid voor 100 percent aan de gewesten, niet aan België, maar aan Vlaanderen, Wallonië en Brussel. Als het officieel moet onder de noemer België, kunnen we daar niets aan veranderen. Maar de zichtbaarheid en dus de return moeten voor de gewesten zijn. In dat geval kan het eventueel wel.

Minister Patricia Ceysens: Ik ontken dat er federale druk zou zijn geweest. Deze beslissing is ingegeven door de eigen overtuiging dat wij daar niet afwezig kunnen blijven. Ik had het moeilijk met de beslissing van de Vlaamse Regering op het ogenblik dat we het moesten houden bij de uitzonderingsclausule. Dan moesten minstens agentschappen kunnen deelnemen. Dat hebben we gedaan met F.I.T. Op dat ogenblik was er geen bereidheid om als Vlaamse Regering te gaan. Ondertussen is die er wel. Er is ook een gewijzigd advies. Er zijn gewijzigde omstandigheden.

Ik zou het verschrikkelijk onverstandig vinden om weg te blijven. Ik waardeer dat de heer Glorieux vindt dat wegblijven om bijvoorbeeld arbeidsethische overwegingen de zaak evenmin dient. Wegblijven omwille van de Vlaamse eigenheid dient de zaak niet. Wegblijven is geen optie; we gaan. We zullen zorgen dat we dat goed doen. Ik zal dat maximaal voorbereiden en waken over onze zichtbaarheid.

Ik heb u gezegd wat de federale overheid op tafel legt. Vlaanderen legt geen 10 miljoen euro op tafel. Er is een heel belangrijke deelname van het federale niveau. Dat stoort mij niet. Dat maakt dat we algemeen voor een grotere zichtbaarheid kunnen gaan. De claim pro rata die wij kunnen leggen, zullen we maximaliseren.

De heer Gino De Craemer: Ik zou er liever 10 miljoen euro aan besteden om de volledige zichtbaarheid te hebben. Ik kondig dan ook een motie aan.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen: Mevrouw de minister, u zegt dat het reglement van de wereldtentoonstellingen de afzonderlijke deelname van regio's niet toestaat. Wat heeft de Vlaamse Regering de voorbije jaren gedaan en zal ze nog doen in de tijd die rest om bij de organisatoren een aanpassing van dat reglement te vragen? Wij kondigen insgelijks een motie aan.

De heer Eloi Glorieux: Ook ik kondig namens mijn fractie een motie aan.

De voorzitter: Door de heer De Craemer, door de heer Van Nieuwenhuysen en door de heer Glorieux werden tot besluit van deze interpellatie met redenen omklede moties aangekondigd. Ze moeten zijn ingediend uiterlijk om 17 uur op de tweede werkdag volgend op de sluiting van de vergadering.

Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Bart Van Malderen tot mevrouw Patricia Ceysens, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over Flanders Investment and Trade (F.I.T.)

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen: Mevrouw de minister, collega's, ik heb twee vragen over F.I.T., het netwerk van Vlaamse economische vertegenwoordigers in het buitenland. Eerste aanleiding vormde uw aankondiging begin september 2008 dat u geld vrij zou maken voor elf nieuwe medewerkers voor F.I.T. Opvallend daarbij is dat u volledig focust op de snelgroeiers China, Rusland, Brazilië, India en de Verenigde Arabische Emiraten (VAE). In China komen er vier Vlaamse vertegenwoordigers bij, in Rusland drie, in Brazilië twee en in India en de Verenigde Arabische Emiraten telkens één.

De aanleiding voor het tweede deel van de vraag was het werkbezoek dat de commissie voor Economie aan de regio Québec bracht, vorig jaar rond deze tijd. Daaruit bleek dat er op het terrein vaak verschillende regionale

economische ambassadeurs naast en met elkaar actief zijn. Uiteraard is ook afstemming met de Belgische diplomatie noodzakelijk.

Opvallend was dat er door de regio's een verschillend regime wordt gehanteerd met betrekking tot het inzetten van stagiairs. Dit wordt op het terrein door de F.I.T.-verantwoordelijken als een gebrek ervaren, aangezien de Waalse en Brusselse collega's wel stagiairs kunnen inschakelen en de Vlaamse niet. Bovendien blijven op deze manier jaarlijks veel Vlaamse studenten verstoken van een unieke werkervaring in het buitenland. Men kan er geredelijk van uitgaan dat dit invloed heeft op de verdere loopbaan van die Vlamingen die een internationale carrière ambiëren. Een internationale carrière is een vorm van internationaliseren van onze economie. Daar hebben we volgens heel wat rapporten nood aan.

Hoe is het gesteld met de aanwezigheid van economische ambassadeurs van de andere gewesten in de landen waar wij bijkomend investeren? Hoe gebeurt de afstemming met de regionale economische ambassadeurs van de andere gewesten en het Belgische niveau?

U verwijst terecht naar de economische groei die in de BRIC-landen (Brazilië, Rusland, India, China) wordt gerealiseerd. Wat is het aandeel van de BRIC-landen in de Vlaamse export? Wat is de plaats van de BRIC-landen in onze exportbestemmingen? Hoe verantwoordt u de investering in de Vlaamse economische ambassadeurs in deze landen?

Wat is uw standpunt met betrekking tot het aanbieden van stageplaatsen in F.I.T.-vestigingen? Zult u daarvoor initiatieven nemen?

De voorzitter: De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen: Ik zie niet direct wat het probleem is met de aanwezigheid van handelsattachés van andere regio's. Ook andere landen hebben economische vertegenwoordigers of ambassadepersoneel dat zich bezighoudt met handelsactiviteiten.

Iets anders is de suggestie om stageplaatsen aan te bieden aan Vlaamse studenten bij onze Vlaamse economische vertegenwoordigers. Dat is een interessante piste, zowel voor de studenten als voor de handelsattachés. Ook al kruipt er wat tijd in, na verloop van tijd kan een stagiair een goede hulp zijn. Die suggestie lijkt me zeker het bestuderen waard.

Voor de BRIC-landen en de Verenigde Arabische Emiraten wordt een vrij zware inspanning gedaan.

Ik moet zeggen dat ik nogal wat vertrouwen heb in de wijze waarop het actieplan van het Vlaams Agentschap voor Internationaal Ondernemen tot stand komt. Het

bedrijfsleven wordt daar actief bij betrokken, en dat is volgens mij een goede zaak.

Ik heb nog wel een aantal opmerkingen, maar die zal ik straks bij de begrotingsbespreking naar voren brengen.

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Mijnheer de voorzitter, ik heb nog een kleine aanvullende vraag naar aanleiding van de vraag van de heer Van Malderen over F.I.T. en de extra investering die op stapel staat ten aanzien van de BRIC-landen en andere groei-economieën.

De voorbije maanden werd de beslissing genomen om vijf extra technologieattachés aan te werven. Die werden ondertussen verdeeld, ik meen dat er twee zijn voor de USA en één voor Japan, voor India en voor China. Als ik me niet vergis, spitst de laatste zich toe op biotechnologie en ICT, en de attaché voor Japan op nieuwe materialen. De sector vraagt zich af of dit wel de juiste strategie is, of die mensen wel hun hoogste potentiële rendement halen. Ze zitten immers nogal 'opgesloten' in hun regio.

Kan het rendement van die mensen niet worden verhoogd als ze hun sector, de biotechnologie, materialen of ICT, wereldwijd kunnen uitspelen in plaats van zich te moeten focussen op de regio waar ze gehuisvest zijn? Ik weet niet of dit een opmerking is die de minister al heeft gehoord.

De voorzitter: Minister Ceysens heeft het woord.

Minister Patricia Ceysens: Mijnheer de voorzitter, dames en heren, laat me eerst even de feiten medelen inzake de verspreiding van de economische vertegenwoordigers van de drie gewesten in de vijf voornoemde landen, namelijk in China, Rusland, Brazilië, India en de Verenigde Arabische Emiraten (VAE).

In China werken vijf mensen van F.I.T.: vier Vlaamse economische vertegenwoordigers (VLEV's) en één technologieattaché. Voor AWEX werken er vier mensen en voor Brussel Export één.

In Rusland werken drie mensen voor F.I.T.: twee VLEV's en één handelssecretaris. Voor AWEX werkt er niemand, en Brussel heeft er één vertegenwoordiger.

In Brazilië zit voor F.I.T. één VLEV. Voor AWEX werken er twee mensen en voor Brussel Export niemand.

In India zitten vier mensen voor F.I.T.: twee VLEV's, één technologieattaché en één handelssecretaris. AWEX heeft er twee mensen en Brussel Export geen.

In de Verenigde Arabische Emiraten werkt één vertegenwoordiger voor F.I.T., een VLEV. AWEX heeft er ook één vertegenwoordiger en Brussel ook.

Mijnheer Van den Heuvel, de opmerking over de technologieattachés waarnaar u verwees, wordt wel meer gemaakt. Bij mijn terugkoppeling naar F.I.T. heeft men mij ervan verzekerd dat die mensen niet toegewezen worden aan een regio. Ze hebben er natuurlijk wel een standplaats, maar ze worden niet toegewezen aan een regio. Dat betekent dat ze vanuit hun regio de dekking van een veel groter gebied nastreven. F.I.T. heeft ervoor gekozen om die mensen niet Brussel als standplaats te geven vanwaar ze als een soort vliegende brigade van technologieattachés zouden werken. Ze krijgen een standplaats in het buitenland, maar het is niet zoals bij de VLEV's dat ze exclusief aan een bepaalde regio worden toegewezen. Ze bekijken wel degelijk een technologie en ze hebben een standplaats in een bepaalde regio, maar ze hebben de opdracht om aan een veel ruimere technologieverkenning te doen. Men verzekert me er telkens weer van dat dit de juiste opdracht is.

De afstemming met de regionale economische ambassadeurs tussen de drie gewestelijke agentschappen voor het internationaal ondernemen wordt geregeld door 'de Overeenkomst betreffende Samenwerking in de Gemeenschappelijke Posten', en die trad in werking op 26 november 2005. De overeenkomst bouwt voort op een eerder samenwerkingsakkoord uit 1994, waarvan het de algemene uitgangspunten overneemt.

Dankzij deze overeenkomst kunnen bedrijven uit de gewesten een beroep doen op de vertegenwoordiger van een ander gewest, indien ze op een bepaalde post geen eigen vertegenwoordiger hebben. Dankzij deze zogenaamde bi- en trilaterale posten werd het buitenlands netwerk van economische vertegenwoordigers – waarop F.I.T. en de Vlaamse bedrijven een beroep kunnen doen – in gevoelige mate uitgebreid.

Voor Brazilië, Rusland, India, China en de VAE doet F.I.T. geen beroep op vertegenwoordigers van andere gewesten. Wegens het belang van deze landen heeft het agentschap er de voorkeur aan gegeven om daar met een eigen vertegenwoordiging te werken.

Het belang en het potentieel van de BRIC-landen blijft steeds maar groeien. Ook voor onze Vlaamse economie blijven deze landen van vitaal belang. In 2007 stond BRIC voor 5,7 percent van de Vlaamse export. De koploper was India met 2,7 percent. Daarna volgen China, Rusland en Brazilië met respectievelijk 1,3 percent, 1,3 percent en 0,44 percent.

Tot op heden stellen we wel vast dat het overgrote deel van onze export naar de BRIC-landen uit diamanten en afgeleide producten bestaat. Het gaat dan met name om ongeveer de helft van onze export naar de BRIC-landen. De laatste jaren zien we bovendien een stagnatie van de diamantuitvoer, die tot op heden nog maar gedeeltelijk wordt gecompenseerd door een toename van de export van producten uit industriële sectoren. In

vergelijking met bijvoorbeeld Duitsland, waar meer dan 50 percent van de export naar de BRIC-landen uit machines en investeringsgoederen bestaat, is dit voor Vlaanderen slechts één vierde. Er is met andere woorden nog potentieel voor verbetering, gelet op de groeidynamiek in deze landen.

Het belang van de BRIC-landen mag niet onder de tafel geschoven worden. De Chinese economie groeide volgens de meest recente cijfers van het IMF nog steeds met 10,5 percent tijdens het eerste semester van 2008. De consumptie blijft er stijgen. In India hield de groei stand op 8 percent en ook hier voorspelt het IMF een stabiele of stijgende consumptie. In 2009 zal China nog steeds een groei van 9,3 percent in het reële BNP laten optekenen. Voor India zal dit 5,9 percent zijn. Het reële BNP van Brazilië groeide dit jaar met 5,2 percent en zal volgend jaar dalen tot 3,5 percent. Rusland ten slotte groeide dit jaar met 7 percent en voor volgend jaar is er een prognose voor een toename met 5,5 percent.

De beslissing om een Vlaamse vertegenwoordiger naar de Verenigde Arabische Emiraten te sturen, ligt in het verlengde van de bloeiende handelsrelatie tussen Vlaanderen en de VAE. Aan de hand van een aantal criteria zoals het aantal vragen van Vlaamse ondernemingen, de moeilijkheidsgraad van deze vragen, de bestaande flow van investeringen, het potentieel voor het aantrekken van investeringen of de geopolitieke en economische belangen in een bepaalde regio, kan F.I.T. een bepaalde post versterken.

Onze export naar de VAE is tijdens de voorbije jaren zeer positief geëvolueerd. Zo tekende de handelsbalans in 2007 voor het eerst een duidelijk surplus op. De macro-economische cijfers van de VAE zijn beloftevol. Hoewel ook zij de gevolgen zullen moeten dragen van de wereldwijde vertraging van de economie en de dalende olieprijs, zullen ze volgens de meest recente cijfers van het IMF in 2009 een groei van het reële BNP van 6 percent verwezenlijken. Ook de handelsbalans blijft – mede dankzij de enorme olie-export – positief. Hierdoor ontstaat er veel ruimte voor investeringen en consumptie. De import groeit er dan ook zienderogen. The Economist meldt dat de waarde van de import in 2007 met 33 percent gestegen is. De overheid werkt handel en investeringen in de hand door handelsbelemmeringen tot het minimum te reduceren en een gunstig fiscaal beleid te voeren.

Naast de handelscijfers vormen de politieke stabiliteit en de geografische ligging van de VAE een belangrijke troef voor de Vlaamse export. De politieke stabiliteit van dit land, dat zich in een economisch belangrijke, maar politiek woelige regio bevindt, vormt een extra troef. De rating van de Delcreditedienst is dan ook positief.

Geografisch gezien ondervinden we dat handelsbetrekkingen met veraf gelegen landen, zoals de BRIC, niet

altijd eenvoudig zijn. Het economische zwaartekrachtmodel stelt vast dat hoe groter de afstand tot de markt is, hoe moeilijker handel wordt. Daarom is het belangrijk om ook de tussenliggende regio's, zoals Oost-Europa en het Midden-Oosten, de nodige aandacht te schenken.

De Verenigde Arabische Emiraten, die een logistiek- en beurscentrum zijn in hun regio, kunnen op deze manier, naast hun taak als volwaardige handelspartner, een soort hub vormen voor verdere handel naar het Verre Oosten. De vier belangrijkste afnemers van de VAE – dat zijn Japan, Zuid-Korea, Thailand en India – bevinden zich immers in die regio.

Met betrekking tot het aanbieden van stageplaatsen kan ik u meedelen dat sinds vorig academiejaar 2007-2008, het al principieel mogelijk is voor leerlingen en studenten om een stage te vervullen in de hoofdzetel en de provinciale kantoren, maar evengoed in de buitenlandse kantoren. Aangezien deze mogelijkheid vrij recent is en F.I.T. heeft willen vermijden dat het werd overspoeld met aanvragen, werd tot op heden slechts informatie verstrekt aan de posthoofden van de buitenlandse kantoren. We doen het dus wel, maar we hebben er vooralsnog geen grote ruchtbaarheid aan gegeven. Als fractieleider was ik principieel voorstander van het toelaten van stages. Als er natuurlijk maar één of twee mensen op een post zitten, moeten we op het vlak van de capaciteit bescheiden omgaan met die stages. Het is dus een heel goed idee en we werken dat ook uit, maar we hebben er nog niet veel ruchtbaarheid aan gegeven.

In 2007-2008 hebben alvast drie studenten een stage vervuld in een buitenlands kantoor van Flanders Investment & Trade. Dat was het geval in Berlijn, in Dublin en in Wenen. Voor het school- en academiejaar 2008-2009 zijn momenteel een vijftal individuele aanvragen in onderzoek, naast een algemeen verzoek van een Vlaamse onderwijsinstelling. We bewandelen die piste dus wel degelijk, maar we hebben de zaak tot nu toe veeleer bescheiden aangepakt.

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, ik dank u voor het antwoord. U hebt een aantal cijfers gegeven over onze vertegenwoordiging, gespiegeld aan die van de andere gewesten. Zijn dit de reële cijfers of de geprojecteerde cijfers? Zit de aangekondigde uitbreiding van september er al in, of moet die er nog bijkomen?

Minister Patricia Ceysens: Het zijn cijfers zonder de uitbreiding. Straks zullen we het over die uitbreiding hebben tijdens de begrotingsbespreking.

De heer Bart Van Malderen: Mevrouw de minister, ik stel vast dat de andere gewesten er een iets ander beleid

op nahouden. Er zijn verschillen in globo. Wij spitsen ons meer toe op de BRIC-landen en de VAE dan de andere gewesten, en er zijn ook een aantal verschillen tussen de BRIC-landen. Dit is een vaststelling, maar het is heel belangrijk om te onderstrepen dat er ongetwijfeld een potentieel aanwezig is, want de groeicijfers spreken voor zich.

Aan de andere kant is het de vraag in welke mate we de markten effectief kunnen aanboren met de industrie, de handel en de bedrijvigheid die we in Vlaanderen gevestigd hebben. We moeten toch ook de andere kant van de medaille zien, want als 5,7 percent van onze export naar de BRIC-landen gaat en daarvan is de helft diamanten, waar ik nu even abstractie van maak, dan betekent dat dat 97 percent van onze export wordt gerealiseerd in niet-BRIC-landen. Wij zetten nu dus het volledige groeipotentieel van F.I.T.-vertegenwoordigers in op die 2,5 percent. Dat brengt mij tot bijkomende vragen: waren er vragen vanuit het werkveld die niet werden ingewilligd? U zei dat we 11 nieuwe medewerkers inzetten, maar werden er extra mensen gevraagd voor andere posten? Kwamen er vanuit de bedrijfswereld vragen voor nieuwe posten die niet werden ingewilligd?

Ik kom tot de stagiairs. Op zich is het goed dat men sinds 2007-2008 principieel kan deelnemen aan een stage, maar blijkbaar was de aankondiging zodanig beperkt dat bijna niemand van die mogelijkheid op de hoogte was. Ik was zeker niet de enige die niet op de hoogte was, de andere sprekers die zich hebben aangesloten, wisten dit ook niet. Uit uw antwoord blijkt dat dit alleen maar werd megedeeld aan de postoversten.

Het resultaat is natuurlijk navenant: drie stagiairs kunnen bezwaarlijk een overrompeling worden genoemd. In de andere gewesten is het de gewoonte dat er systematisch gebruik wordt gemaakt van stagiairs, en daar zijn er niet meer vertegenwoordigers. Als Brussel en Wallonië er wel in slagen om tegelijk de toevloed te vermijden en om toch systematisch mensen toe te wijzen, dan vraag ik me af of we geen tandje moeten bijsteken. We dienen geïntegreerd te werken, want een internationale stage is ook een vorm van internationalisering van onze economie.

Ik heb nog een laatste vaststelling gedaan. Ik heb het snel opgeschreven: u noemde Berlijn, Dublin en Wenen. Dat zijn natuurlijk plaatsen in het buitenland die ook voor Erasmusprojecten in aanmerking komen. Het is bij wijze van spreken het dichte buitenland. Er ligt echter heel wat wereld buiten Europa, waar Vlaamse studenten kansen zouden moeten kunnen krijgen.

De voorzitter: De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen: Mijnheer de voorzitter, het verschil in prioriteit in de landen waaraan men voorrang geeft, is normaal omdat men ook rekening moet houden met het aanbod van het Vlaamse

bedrijfsleven. Ik meen zelfs te weten dat het tot stand komen van een actieplan tegenwoordig gebaseerd is op wetenschappelijke gegevens.

Ik ben ook voorstander van stages. Stages zijn niet alleen gunstig voor onze studenten. Zij komen later in het actieve leven terecht, en dus kan iedereen van die ervaring profiteren. Maar u zegt terecht dat we niet mogen overdrijven. Het verschil met de Waalse handelsattachés is toch wel dat het aantal dossiers dat zij moeten verwerken, kleiner zal zijn dan het aantal dat de Vlaamse economische vertegenwoordigers moeten verwerken.

Mevrouw de minister, misschien kunt u eens overwegen – ik weet niet of het al gebeurt – om de stageplaatsen toe te kennen via een wedstrijd. Ik weet dat het vroeger bestaan heeft, via het Prins Albertfonds.

De voorzitter: Minister Ceysens heeft het woord.

Minister Patricia Ceysens: Er wordt inderdaad gescreend waar de grootste opportuniteiten liggen. De raad van bestuur van F.I.T. waarin het Vlaams bedrijfsleven vertegenwoordigd is, vond dit toch wel de beste keuze. Dat neemt niet weg dat er hier en daar vragen zijn zoals: het zou toch interessant zijn om in dit of dat land meer aanwezig te zijn. Eerlijk gezegd, het zou absoluut interessant zijn als we in alle landen van de wereld nog meer aanwezig zouden kunnen zijn. Het gaat om wereldhandel, hoe je het ook draait of keert. Maar we moesten – gezien de beperktheid van de middelen – natuurlijk kiezen. Dan is de keuze gemaakt, onderbouwd vanuit de sectoren, onderbouwd door het bedrijfsleven, onderbouwd vanuit de vaststelling waar we het kwetsbaarste zijn.

We hebben niet gekozen voor waar we het meeste konden realiseren. Je kunt een bepaalde saturatie bereiken. Je kunt meer inzetten waar we het al goed doen. Maar misschien moet je op een bepaald moment voor de moeilijkere en de verste markten gaan. De keuze is dus zeker gedragen door de sectoren en het bedrijfsleven. Ook in deze commissie zijn reeds vragen gesteld over onze aanwezigheid in de BRIC-landen. We blijven er kwetsbaar, omdat we enorm afhankelijk zijn van diamant. Het is niet slecht wat we er vandaag realiseren. Het is beter dan wat Nederland en Frankrijk doen. Als je diamant niet meetelt, zakken we echter wel onder Nederland en Frankrijk. Het is dus een broos gegeven. We willen daarom breder op die markten inzetten, bijvoorbeeld meer op diensten.

Wij hebben reeds enkele stages gedaan. Ik verheer u niet dat we het behoorlijk verborgen hebben gedaan, want ik denk dat heel weinig mensen het wisten. Ik vind het ook niet onverstandig dat men het tot drie beperkt heeft in het eerste jaar. Ik ben wel bereid om te kijken of het minder verborgen ook nog haalbaar is, zeker als de vraag van de mensen zelf komt. Maar, je

mag het inzetten en begeleiden van stagiairs ook niet onderschatten. Als je de selectie goed wil doen, moet je het ook ernstig nemen. Je kunt stagiairs zomaar niet wat laten rondkijken. Het vraagt echt wel energie.

We willen bereiken dat onze jonge mensen zich meer internationaal bewegen en weggaan van onder de kerktoeren. Onderwijs probeert dat met Erasmus te doen, maar het is eigenlijk een verantwoordelijkheid van iedereen. Ook wij moeten dat doen.

Wat ook kan – misschien is dat ook wel een beetje verborgen – is dat we toelaten dat studenten in een buitenlandse vestiging van een bedrijf stage kunnen doen. Ze doen geen stage op onze kantoren in het buitenland, maar we laten toe dat ze stage lopen bij bedrijven in het buitenland. Blijkbaar ondersteunt F.I.T. dat ook. Het is ook een manier om studenten een buitenlandse stage aan te bieden. Wij faciliteren het, maar het is de verantwoordelijkheid van het bedrijf om de concrete investering in de student waar te maken. Een bedrijf in het buitenland heeft misschien meer absorptiecapaciteit om er een aantal stagiaires bij te nemen.

Er zijn dus twee vormen van het toelaten van Vlaamse studenten in het buitenland: op onze kantoren en in bedrijven. Het is inderdaad zo dat we daar tot nog toe zeer discreet mee zijn omgegaan. Er moet een middenweg mogelijk zijn waardoor we er wat minder discreet mee omgaan.

De heer Bart Van Malderen: Mevrouw de minister, ik dank u voor het bijkomend antwoord.

Als deze vormen van stage bestaan, denk ik dat er toch werk moet worden gemaakt van een transparante toegang. Discretie lijkt me niet het juiste middel.

Minister Patricia Ceysens: Vorig jaar waren het er drie. Er is nu ook een onderwijsinstelling die gevraagd heeft of het er dit jaar niet meer mogen zijn. We gaan er aan werken. Ik ben ervan overtuigd dat het goed is. De mogelijkheden die er zijn, moeten we goed benutten.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Luk Van Nieuwenhuysen tot mevrouw Patricia Ceysens, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over de benoeming van de adjunct-directeur-generaal van het Agentschap voor Buitenlandse Handel

De voorzitter: De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen: Mevrouw de minister, mijnheer de voorzitter, geachte collega's, het gaat hier eigenlijk in eerste instantie om een schriftelijke vraag van 10 juni die ik heb omgezet in een vraag om uitleg. Mevrouw de minister, het is niet uw gewoonte om laattijdig of niet te antwoorden. Daarom vind ik het vreemd dat dat net voor deze vraag wel zo was.

Ik heb vernomen dat de adjunct-directeur-generaal van het Agentschap voor Buitenlandse Handel die destijds door de raad van bestuur werd benoemd na de selectieprocedure in 2003, de volgende beoordeling kreeg: "Formation inappropriée pour ce type de fonction. Pas d'expérience en management, ni en gestion des ressources humaines". Dus: onaangepaste opleiding voor dit type van functie, geen ervaring met management, noch met het beheer van human resources.

Ondanks die negatieve beoordeling werd de betrokkene dus toch door de raad van bestuur van het agentschap benoemd.

Ik had graag vernomen op grond van welke criteria die benoeming is gebeurd. Kregen de leden van de raad van bestuur inzage in de beoordelingen? Zo ja, hoe kon deze benoeming verantwoord worden en hebben de afgevaardigden van de Vlaamse Regering in de raad van bestuur ermee ingestemd?

De voorzitter: Minister Ceysens heeft het woord.

Minister Patricia Ceysens: Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, allereerst moet ik stellen dat ik geen kennis heb van het stuk waarnaar de heer Van Nieuwenhuysen refereert. Ik baseer mij voor mijn antwoord op de notulen van de raad van bestuur van het Agentschap voor Buitenlandse Handel.

Tijdens de vergadering van 10 september 2003 besliste de raad van bestuur, bij eenstemmigheid, mevrouw Fabienne L'Hoost als adjunct-directeur-generaal van het Agentschap voor Buitenlandse Handel aan te stellen. Zij fundeerden deze beslissing op de volgende overwegingen, en ik citeer letterlijk uit de notulen van die vergadering: "De raad van bestuur heeft bij advertentie, verschenen in de pers op 29 maart 2003, een oproep gedaan tot kandidaten om de belanghebbenden in kennis te stellen van de te begeven betrekking van directeur-generaal en adjunct-directeur-generaal van het Agentschap voor Buitenlandse Handel. Na evaluatie van alle curricula vitae heeft de door de raad van bestuur hiertoe gemandateerde selectiecommissie een lijst van kandidaten opgesteld, welke door genoemde selectiecommissie opgeroepen en gehoord zijn. De selectiecommissie heeft aan de raad van bestuur verslag uitgebracht en een korte lijst met geschikt bevonden kandidaten voorgelegd. Uit deze lijst van geschikt bevonden kandidaten heeft de raad van bestuur bij

eenstemmigheid beslist de kandidaturen van de heer Marc Bogaerts en van mevrouw Fabienne L'Hoost te aanvaarden voor de functies van respectievelijk directeur-generaal en adjunct-directeur-generaal. Zowel de heer Bogaerts als mevrouw L'Hoost beschikken over een lange ervaring op het vlak van de bevordering van buitenlandse handel, evenals in de domeinen die de bevoegdheid van het agentschap uitmaken. Beiden voldeden ook aan de in oproep opgestelde voorwaarden.”

Samengevat kan ik herhalen dat adjunct-generaal, mevrouw L'Hoost, aan de in oproep gestelde voorwaarden voldeed. Bovendien selecteerde de selectiecommissie haar na haar gehoord te hebben. Hiervan werd verslag uitgebracht aan de raad van bestuur. Die besliste dan bij eenstemmigheid om Fabienne L'Hoost aan te stellen. Dat betekent dat de aanwezige afgevaardigden van de Vlaamse Regering hiermee dus ook hebben ingestemd.

De voorzitter: De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen: Mevrouw de minister, ik neem akte van het antwoord. Ik blijf het eigenaardig vinden dat ik vernomen heb dat het selectiecomité de beoordeling heeft gegeven die ik heb voorgelezen en dat die niet is doorgestroomd naar de raad van bestuur. Blijkbaar is die nu ook verdwenen uit het dossier van de betrokkene. Het is een eigenaardig verhaal.

Minister Patricia Ceysens: Zoals gezegd baseer ik mij op de notulen van de raad van bestuur van het agentschap.

De voorzitter: Het incident is gesloten.
